

INFORMACINIAI SEMINARAI

Statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovams ir
rangovams

Statybvietėje esančių asmenų identifikavimas

Statybvietėje esančių asmenų identifikavimas

Statybos darbus atliekantys asmenys,

nurodyti Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 15¹ straipsnio 1 dalyje:

- asmenys, dirbantys pagal **darbo sutartis**;
- **mažosios bendrijos** vadovai;
- **savarankiškai** dirbantys asmenys;
- **komandiruoti** į Lietuvos Respubliką asmenys;

privalo turėti galiojantį **skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodą**, suformuotą Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 15¹ straipsnyje nustatyta tvarka, o tais atvejais, kai jiems kodas negali būti suformuojamas, privalo turėti **kode užšifruojamus duomenis** (vardas, pavardė draudėjo kodas) pagrindžiančius dokumentus.

Statybvietėje esančių asmenų identifikavimas

Statybos darbus atliekantys asmenys

skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodą ar kode užšifruojamus duomenis pagrindžiančius dokumentus privalo pateikti:

- patikrinimo metu Užimtumo įstatymo 55 straipsnyje nurodytoms institucijoms:
 - **Valstybinei darbo inspekcijai;**
 - **Valstybinei mokesčių inspekcijai;**
 - **Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai;**
 - **policijai;**
- statybos patikrinimo metu **Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai** prie Aplinkos ministerijos;
- **statytojui (užsakovui) ar jo vienam įgaliotam rangovui** ar jų įgaliotiems asmenims, jam (jiems) pareikalavus.

Statybvietėje esančių asmenų identifikavimas

Statybvietėje gali būti asmenys,

kurie:

- **atlieka statybos darbus** ir turi suformuotą **galiojantį kodą** arba, kai jiems kodas negali būti suformuojamas, – kode užšifruojamus duomenis pagrindžiančius dokumentus;
- statytojo (užsakovo) ar jo vieno įgalioto rangovo nustatyta tvarka **užregistravo atvykimo į statybvietę pradžios laiką ir priežastį** ir turi statytojo (užsakovo) ar jo vieno įgalioto rangovo nustatytą **identifikavimo priemonę**.

Statybvietėje esančių asmenų identifikavimas

Statytojas (užsakovas) ar jo vienas įgaliotas rangovas

nustato:

- kitų statybvietėje esančių **asmenų, kurie neatlieka statybos darbų, identifikavimo priemonę**, prireikus – jos išdavimo tvarką, registruoja šių asmenų buvimo statybvietėje pradžios ir pabaigos laiką ir priežastį;

privalo užtikrinti:

- kad visi statybos darbus atliekantys fiziniai asmenys turėtų suformuotus **galiojančius kodus** (kai jiems kodas negali būti suformuojamas, – kode užšifruojamus duomenis pagrindžiančius dokumentus);
- kiti statybvietėje esantys asmenys turėtų statytojo (užsakovo) ar jo vieno įgalioto rangovo nustatytas **identifikavimo priemones** ir juos (jas) pateiktų nustatytais atvejais ir tvarka.

Statybvietėje esančių asmenų identifikavimas

Igaliotas rangovas

Jeigu statytojui (užsakovui) fiziniam asmeniui statybos darbus atlieka **vienas rangovas** juridinis asmuo, tai šis juridinis asmuo yra laikomas **igaliotu rangovu**.

Visais kitais atvejais **igaliotu rangovu** laikomas sutartimi ar kitu rašytiniu **dokumentu igaliotas rangovas**.

Statytojas (užsakovas) ar jo vienas igaliotas rangovas, nevykdantis nustatytų pareigų arba netinkamai jas vykdantis, atsako **Užimtumo įstatymo** ir **Administracinių nusižengimų kodekso** nustatyta tvarka.

Statybvietėje esančių asmenų identifikavimas

Nelegaliu darbu

laikomi **statybos darbai**, kuriuos atlieka:

- **fiziniai asmenys**, išskyrus trečiosios šalies piliečius, **neturintys** suformuoto galiojančio skaidriai dirbančio asmens **identifikavimo kodo**, kai privalu jį turėti, arba kode užšifruojamus duomenis pagrindžiančių dokumentų tais atvejais, kai skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodas negali būti suformuojamas;
- **trečiosios šalies pilietis**, kuris neturi teisės būti ar gyventi ir (arba) dirbti Lietuvos Respublikoje ir (arba) kuris **neturi** suformuoto galiojančio skaidriai dirbančio asmens **identifikavimo kodo**, jeigu privalu jį turėti, arba kode užšifruojamus duomenis pagrindžiančių dokumentų tais atvejais, kai skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodas negali būti suformuojamas;
- kai darbdavys **nesudaro darbo sutarties raštu** ir (arba) nepraneša SODRA teritorinei įstaigai mažiausiai prieš vieną darbo dieną iki darbo pradžios apie darbuotojo priėmimą į darbą ar mažiausiai prieš vieną darbo valandą iki darbo pradžios apie **juridinio asmens vienasmenio valdymo organo** priėmimą į darbą.

Statybvietėje esančių asmenų identifikavimas

Statytojas (užsakovas) ar jo vienas įgaliotas rangovas

padaręs nurodytą pažeidimą, laikomas **nelegaliai statybos darbus atlikusio asmens darbdaviu** ir privalo:

- **pranešti SODRA** teritorinei įstaigai apie nelegaliai dirbusio **asmens priėmimą į darbą**, nurodant faktinę jo darbo (nelegalaus) pradžią;
- **sumokėti nelegaliai dirbusiam asmeniui sulygtą atlyginimą už darbą** (už faktiškai dirbtą laikotarpį), **ne mažesnę kaip 3 minimaliosios mėnesinės algos dydžiai**;
- taip pat, jeigu nelegaliai dirbo **trečiosios šalies pilietis**, pranešti apie darbo sutarties pasibaigimą ir apmokėti visas šiame punkte numatytų sumų pervedimo į šalį, į kurią grįžo ar buvo grąžintas trečiosios šalies pilietis, išlaidas ir **trečiosios šalies piliečio grąžinimo išlaidas**.

Statybvietėje esančių asmenų identifikavimas

Statytojui (užsakovui) ar jo vienam įgaliotam rangovui

- skiriama **nuo 3 iki 12 minimaliosios mėnesinės algos dydžių bauda** už kiekvieną nelegaliai dirbusį asmenį;
- baustam už šį pažeidimą per pastaruosius 2 metus, už pakartotinai padarytą pažeidimą skiriama **nuo 6 iki 24 minimaliosios mėnesinės algos dydžių bauda** už kiekvieną nelegaliai dirbusį asmenį;

taip pat gali būti taikoma:

- **apribojimas dalyvauti viešuosiuose pirkimuose** Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka;
- **teisės gauti subsidijas, išmokas ar kitą valstybės pagalbą**, įskaitant ES struktūrinių fondų paramą ir kitą paramą, išskyrus tiesioginę ES paramą, **atėmimas iki 5 metų**;
- **įpareigojimas grąžinti tam tikrą dalį arba visas** per 12 mėnesių laikotarpį iki nelegalaus darbo nustatymo suteiktų **subsidijų, išmokų ar kitos valstybės pagalbos**, įskaitant ES struktūrinių fondų paramą ir kitą paramą, išskyrus tiesioginę ES paramą, **lėšas**.

Statybvietėje esančių asmenų identifikavimas

Darbdavys

jeigu jis yra subrangovas, arba įmonė, atsiuntusi trečiosios šalies pilietį laikinai dirbti, ne vėliau kaip prieš vieną darbo dieną iki trečiosios šalies piliečio darbo Lietuvos Respublikoje pradžios **turi raštu informuoti rangovą** arba įmonę Lietuvos Respublikoje (priimančioji Lietuvos įmonė), į kurią pagal paslaugų teikimo ar darbų atlikimo sutartį atsiųstas trečiosios šalies pilietis, apie trečiosios šalies piliečio darbo Lietuvos Respublikoje pradžią, nurodydami šio trečiosios šalies **piliečio vardą, pavardę ir darbo Lietuvos Respublikoje pradžios datą**.

Rangovas

arba **priimančioji Lietuvos įmonė**, gavę informaciją apie trečiosios šalies piliečio darbo Lietuvos Respublikoje pradžią, **turi raštu pareikalauti** darbdavio ar siunčiančiosios užsienio įmonės **pateikti turimus trečiosios šalies piliečio įdarbinimo dokumentus**, suformuotą galiojantį skaidriai dirbančio asmens **identifikavimo kodą**, kai privalu jį turėti, arba identifikavimo kode užšifruojamus **duomenis pagrindžiančius dokumentus** tais atvejais, kai skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodas negali būti suformuojamas, taip pat **teisę būti ar gyventi ir (arba) dirbti Lietuvos Respublikoje patvirtinančius dokumentus**.

Statybvietėje esančių asmenų identifikavimas

Rangovui ar priimančiajai Lietuvos įmonei

- už nurodytų pareigų nevykdymą skiriama **nuo 3 iki 12 minimaliosios mėnesinės algos dydžių bauda** už kiekvieną nelegaliai dirbusį asmenį;
- baustam už šį pažeidimą per pastaruosius **2 metus**, už pakartotinai padarytą pažeidimą skiriama **nuo 6 iki 24 minimaliosios mėnesinės algos dydžių bauda** už kiekvieną nelegaliai dirbusį asmenį;

taip pat gali būti taikoma:

- **apribojimas dalyvauti viešuosiuose pirkimuose** Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka;
- **teisės gauti subsidijas, išmokas ar kitą valstybės pagalbą**, įskaitant ES struktūrinių fondų paramą ir kitą paramą, išskyrus tiesioginę ES paramą, **atėmimas iki 5 metų**;
- **įpareigojimas grąžinti tam tikrą dalį arba visas** per 12 mėnesių laikotarpį iki nelegalaus darbo nustatymo suteiktų **subsidijų, išmokų ar kitos valstybės pagalbos**, įskaitant ES struktūrinių fondų paramą ir kitą paramą, išskyrus tiesioginę ES paramą, **lėšas**.

Statybvietėje esančių asmenų identifikavimas

Rangovas ar priimančioji Lietuvos įmonė

yra subsidiariai atsakingi už piniginių įpareigojimų įvykdymą, ir privalo sumokėti nelegaliai dirbusiam asmeniui sulytą **atlyginimą už darbą** (už faktiškai dirbtą laikotarpį), **ne mažesnę kaip 3 minimaliosios mėnesinės algos dydžiai**, taip pat, jeigu nelegaliai dirbo trečiosios šalies pilietis, pranešti apie darbo sutarties pasibaigimą ir apmokėti visas šiame punkte numatytų sumų pervedimo į šalį, į kurią grįžo ar buvo grąžintas trečiosios šalies pilietis, išlaidas ir **trečiosios šalies piliečio grąžinimo išlaidas**.

Jeigu rangovas ar kiti subrangovai, ar priimančioji Lietuvos įmonė žinojo apie tai, kad darbdavys yra **nelegaliai įdarbinęs trečiosios šalies pilietį**, jie taip pat yra **subsidiariai atsakingi** už piniginių įpareigojimų įvykdymą.

Nelegaliai statybos darbus atlikę asmenys **turi teisę reikalauti jiems priklausančio nesumokėto darbo užmokesčio** Lietuvos Respublikos darbo kodekse darbo ginčams dėl teisės nagrinėti nustatyta tvarka.

Statybvietėje esančių asmenų identifikavimas

Baudos fiziniams asmenims

Nelegalus darbas atliekant statybos darbus

- užtraukia baudą **statytojui (užsakovui) – fiziniam asmeniui nuo 500 iki 1100 eurų**, statytojui (užsakovui) ar jo vienam **įgaliotam rangovui – fiziniam asmeniui**, kuris verčiasi ūkine komercine veikla, statytojo (užsakovo) ar jo vieno **įgalioto rangovo – juridinio asmens vadovui – nuo 1500 iki 5000 eurų**;
- **nusižengimas, padarytas pakartotinai**, užtraukia baudą **statytojui (užsakovui) – fiziniam asmeniui nuo 1100 iki 2550 eurų**, statytojui (užsakovui) ar jo vienam **įgaliotam rangovui – fiziniam asmeniui**, kuris verčiasi ūkine komercine veikla, statytojo (užsakovo) ar jo vieno **įgalioto rangovo – juridinio asmens vadovui – nuo 5000 iki 6000 eurų**.

Statybvietėje esančių asmenų identifikavimas

Baudos fiziniams asmenims

Nelegalus darbas atliekant statybos darbus, kai šiuos darbus atlieka **trečiosios šalies pilietis**:

- užtraukia baudą **darbdaviui – fiziniam asmeniui nuo 2000 iki 5000 eurų** ir darbdavio – juridinio asmens vadovui ar kitam atsakingam asmeniui – nuo 1500 iki 5000 eurų;
- **nusižengimas, padarytas pakartotinai**, užtraukia baudą **nuo 5000 iki 6000 eurų**.

Dėkojame už dėmesį